

INTERNATIONELLA
HANDELSHÖGSKOLAN
HÖGSKOLAN I JÖNKÖPING

Avbrott i elöverföringen

en analys av rättsförhållandet mellan elhandelsbolaget och konsumenten mot
bakgrund av bestämmelserna avseende konsumentens avtalsbrott

Kandidatuppsats i affärsjuridik

Författare: Martina Blomqvist Zampi

Handledare: Jakob Heidbrink

Framläggningsdatum 2012-05-14

Jönköping maj 2012

Kandidatuppsats i affärsjuridik (civilrätt)

Titel:	Avbrott i elöverföringen – en analys av rättsförhållandet mellan elhandelsbolaget och konsumenten mot bakgrund av bestämmelserna avseende konsumentens avtalsbrott
Författare:	Martina Blomqvist Zampi
Handledare:	Jakob Heidbrink
Datum:	2012-05-14
Ämnesord	Elmarknaden, avtal, avtalsbrott, ellag, EL 2012 k, betalningsskyldighet, elhandelsbolag, konsument, socialnämnden, socialtjänstlagen

---

Sammanfattning

Elförsörjning är en av samhällets mest vitala funktioner och el förbrukas daligen av konsumenter. För att konsumentens ska kunna elförsörjas krävs det bland annat att denne ingår avtal om köp av el med elhandelsbolaget. Avtalet ålägger konsumenten en betalningsskyldighet för den förbrukade elen. Försummar konsumenten sin betalningsskyldighet kan elhandelsbolaget, i enlighet med 11 kapitlet ellagen och avtalet, vara berättigad att vidta avbrott i elöverföringen. För att rätten till avbrott i elöverföringen ska få vidtas krävs att vissa förutsättningar är uppfyllda. Dessa förutsättningar utgör en del av konsumentskyddet på elmarknaden och elhandelsbolaget hindras därmed från att hur som helst vidta avbrott i elöverföringen. Detta konsumentskydd består av ett antal förutsättningar och är alla förutsättningar inte uppfyllda får avbrott i elöverföringen inte vidtas. Exempel på när avbrott i elöverföringen inte får vidtas är när socialnämnden åtar sig betalningsansvaret för elskulden. I realiteten torde enbart vissa ekonomiskt utsatta konsumenter beröras av bestämmelserna om avbrott i elöverföringen. Därmed torde socialnämndens betalningsåtagande vara avgörande för dennes fortsatta rätt till el. Socialnämnden beviljar enbart ekonomiskt bistånd som sista möjliga utväg. Därmed kommer enbart vissa av de ekonomiskt utsatta konsumenterna att behålla rätten till el medan övriga berövas denna rätt.

Elhandelsbolagets rätt till avbrott i elöverföringen tillförsäkras redan genom lag vilket innebär att standardavtalet är överflödigt. Avtalets grundläggande funktion är att kunna garantera att konsumenten betalar. Därmed bör konsumentens betalningsskyldighet lagstadgas.

Bachelor's Thesis in Commercial and Tax Law (Commercial)

Title:	Disconnect the transmission of electricity – An analysis of legal relationship between the electricity trading company and the consumer in the light of the provisions regarding the consumers' breach of contract
Author:	Martina Blomqvist Zampi
Tutor:	Jakob Heidbrink
Date:	2012-05-14
Subject terms:	Electricity market, contract, breach of contract, The Electricity Act, EL 2012 k, obligation to pay, consumer, Social Welfare Board, The Social Services Act

---

Abstract

Electricity supply is one of society's most vital functions and electricity is daily consumed by consumers. To be supplied with electricity the consumer must enter into a contract agreement with the electricity trading company. The contract imposes the consumer to pay for the consumed electricity. If the consumer neglects to pay the electricity trading company may be, in accordance with chapter 11 The Electricity Act and the contract, entitled to discontinue the electricity transmission. Before the company terminates the electricity transmission certain conditions must be met. These conditions are part of the consumer protection on the electricity market and consequently the electricity trading company is hindered from taking unfound disconnection. This protection consists of a set of conditions and for the disconnection to be justified all of those conditions must be met. An example of a condition that hinders the electricity company from pursuing disconnection is if the Social Welfare Board agrees to take on the liability for the electricity debt. In reality only some economically vulnerable consumers are going to be affected by the provisions regarding disconnection of transmission of electricity. In such cases the Social Welfare Boards' commitment to pay is crucial for the consumers' right to continuing consuming electricity. The Social Welfare Board grants the financial assistance as a last possible resort. Therefore only some of the most financially vulnerable consumers will be able to retain electricity, while others are deprived of this right.

The Electricity Trading Company's right to disconnect the transmission of electricity is ensured already by law which means that the contract is superfluous. The Contracts' basic function is to ensure that the consumer pays. Therefore the consumers' obligation to pay should in an explicit manner be legislated.

Förkortningslista

ellagen	Ellag (1997:857)
Prop.	Regeringens proposition
SoL	Socialtjänstlag (2000:453)
SOU	Statens offentliga utredningar

Innehåll

1	Inledning	3
1.1	Bakgrund.....	3
1.2	Syfte och avgränsning.....	4
1.3	Metod och material.....	4
2	Elmarknaden och dess aktörer.....	7
3	Konsumentskyddet i 11 kapitlet ellagen.....	10
3.1	Motiven till införandet av konsumentskyddet i ellagen.....	10
3.2	Förutsättningar för avbrott i elöverföringen i enlighet med 11 kapitlet 3 och 4 §§ ellagen	10
3.2.1	11 kapitlet 3 § ellagen.....	10
3.2.2	11 kapitlet 4 § ellagen.....	12
4	Standardavtalet - EL 2012 k.....	14
4.1	Allmänt om EL 2012 K.....	14
4.2	Avtalsvillkor rörande konsumentens åtaganden i enlighet med EL 2012 k.....	14
4.3	Avtalsvillkor rörande konsumentens avtalsbrott i enlighet med EL 2012 k.....	14
5	Socialnämndens åtagande av betalningsansvaret	16
5.1	Socialnämndens utredningsskyldighet	16
5.1.1	11 kapitlet 1 § SoL.....	16
5.1.2	Socialnämndens faktiska agerande vid meddelande om konsumentens betalningsförsummelse	16
5.2	Rätten till bistånd.....	17
6	Analys	21
6.1	Kontraktsrättsliga konsekvenser av konsumentens betalningsförsummelse.....	21
6.1.1	11 kapitlet 3 och 4 §§ ellagen	21
6.1.2	När åtar socialnämnden sig betalningsansvaret för elskuld?	22
6.2	Vilka konsumenter berövas rätten till el?.....	24
6.3	Standardavtalets rättsliga relevans	25
7	Slutsats	28
	Referenslista	29

Bilagor

Bilaga 1 EL 2012 K	31
Bilaga 2 Mail Annelie Sjöberg	35

I Inledning

I.1 Bakgrund

Elförsörjning är en av de mest vitala funktionerna i samhället idag och el förbrukas dagligen av konsumenter.¹ För att en konsument ska kunna elförsörjas krävs det från konsumentens sida att avtal ingås dels med det lokala elnätsbolaget (då dessa har monopol på elöverföringen inom sitt verksamhetsområde) dels med valfritt elhandelsbolag. El köps av elhandelsbolaget och elnätsbolaget levererar el till konsumenten via elnät till hushållet.²

Majoriteten av avtalen mellan konsument och elhandelsbolag är ett standardavtal (EL 2012 k) och reglerar bland annat elhandelsbolagets respektive konsumentens åtaganden samt villkor om avtalsbrott. Vidare har de flesta elhandelsbolag individuella avtal som reglerar priser på olika abonnemangsformer och fungerar som ett komplement till EL 2012 k.

I standardavtalet framgår att konsumenten åtar sig dels att inneha ett erforderligt elnätsavtal dels betalningsskyldighet för den förbrukade elen.³ Om konsumenten inte är ansluten till elnätet, det vill säga om konsumenten inte har ett avtal med elnätsbolaget, kan elöverföring rent tekniskt inte ske. Därav följer att ett innehav av erforderligt elnätsavtal i praktiken är något som konsumenten inte kan försumma. Vad som återstår för konsumenten att försumma är betalningsskyldigheten.⁴ Elhandelsbolaget har vid sådan försummelse rätt att under de angivna förutsättningarna, i 11 kapitlet 3 och 4 §§ ellag (1997:857) (ellagen), vidta avbrott i elöverföringen.

De förutsättningar som måste uppfyllas för att avbrott i elöverföringen ska vara berättigat utgör en del av konsumentskyddet på elmarknaden. Detta konsumentskydd består av ett antal förutsättningar och en av förutsättningarna är socialnämnden inte åtar sig betalningsansvaret.⁵ Vidare finns det praxis på, om så än begränsat, att socialnämnden under vissa förutsättningar är skyldig att betala konsumentens elskulder. Frågan är hur långt skyddet för konsumenter sträcker sig och när elhandelsbolaget egentligen har rätt att avbryta elöverföringen.

---

¹ SOU 2005:4, s. 155.

² SOU 2005:4, s. 172.

³ Se punkt 2.7 i bilaga 1.

⁴ Se punkt 2.8 i bilaga 1.

⁵ 11 kapitlet 3 och 4 §§ ellagen.

1.2 Syfte och avgränsning

Uppsatsens syfte är att, utifrån bestämmelserna om konsumentens avtalsbrott vid bristande betalning och tillhörande relevanta regler i socialtjänstlagen, analysera vilka kontrakträttsliga konsekvenser konsumentens betalningsförsummelse kan ge upphov till samt med utgångspunkt däri utvärdera standardavtalets rättsliga relevans för elmarknaden.

Med bestämmelserna ovan avses dels bestämmelserna i det nämnda standardavtal dels 11 kapitlet 3 och 4 §§ ellagen. Endast konsumentens åtagande avseende betalningsförpliktelsen kommer att diskuteras eftersom detta är den vanligaste förekommande försummelsen samt att det enligt EL 2012 k är det enda reella åtagandet konsumenten kan försumma.

Uppsatsens fokus ligger på rättsförhållandet mellan konsument och elhandelsbolag. Endast i den mån det krävs ska konsumentens respektive elhandelsbolagets relation till konsumentens lokala elnätsbolag behandlas. Konsumenten respektive elhandelsbolagets rättsförhållande till övriga aktörer på elmarknaden lämnas utan avseende då det inte är av vikt för uppsatsen. En bakgrund av elmarknaden kommer att ges i syfte att ge läsaren en djupare förståelse för vad som sedan i uppsatsen följer.

I anslutning till bestämmelserna om konsumentens avtalsbrott kommer 4 kap. 1 och 3 §§ samt 11 kapitlet 1 § socialtjänstlagen (2000:453) (SoL) behandlas eftersom det i anslutning till 11 kapitlet 4 § ellagen framgår att elhandelsbolaget ska meddela socialnämnden om förhållandet att konsumenten har försummat sin betalningsskyldighet. Konsumentskyddet på elmarknaden regleras även genom direktivet 2009/72/EC men detta kommer med hänsyn till uppsatsens omfattning att lämnas utan avseende.

1.3 Metod och material

För att till fullo förstå syftet med uppsatsen krävs en förståelse för elmarknaden. Av den anledningen följer en beskrivning av dess aktörer, funktion och struktur. I första hand har, där det är möjligt, fakta som presenteras hämtats från ellagen men eftersom elmarknadens aktörer, funktion och struktur till stor del faller utanför lagens räckvidd återfinns informationen framför allt i förarbeten. I de fall där uppgifter inte står att finna i förarbeten för beskrivning av elmarknaden eller där det krävs en fördjupning av det som framgår i lag eller i förarbeten sker komplettering med uppgifter från konsumentens elrådgivningsbyrå samt av en rapport från konsumentverket.

För att syftet med uppsatsen ska besvaras berörs konsumentskyddet i 11 kapitlet ellagen, EL 2012 k samt 4 och 11 kapitlet socialtjänstlagen. Med anledning av dessa olika komponenter följer att olika material används för att ge en så enhetlig och överrensstämmande bild som möjligt av rättsläget.

Den juridiska aspekten avseende rätten till avbrott i 11 kapitlet 3 och 4 §§ ellagen är föga belyst och naturligt följer att denna del, i hög grad, utgår från lag och förarbeten. De förarbeten som uteslutande används för tolkning av 11 kapitlet 3 och 4 §§ ellagen är propositionen 1996/97:136 samt SOU 1996:104 då dessa ligger till grund för införandet av 11 kapitlet 3 och 4 §§ ellagen och därmed av störst relevans. Det bör erinras att den doktrin som idag existerar har flera år på nacken.⁶ Den är från en tid innan elmarknadsreformen genomfördes och är därför i många avseenden inaktuell. Konsumentskyddet i 11 kapitlet ellagen stadgades i och med elmarknadsreformen och således efter doktrins tillkomst. Doktrin lämnas därav utan avseende i denna del av uppsatsen.

EL 2012 k diskuteras inte ingående i uppsatsen utan endast det mest relevanta för uppsatsen kommer att presenteras. Materialet som används för att presentera innehållet i EL 2012 k är uteslutande, med undantag för rubriksättning 4.1, själva avtalet. Därmed bifogas det i bilaga 1 en kopia av EL 2012 k för att läsaren enkelt ska kunna kontrollera dess innehåll. Under rubriksättning 4.1 ges en allmän beskrivning av EL 2012 k och det krävs därmed till viss del material utöver själva avtalet, detta material har dock enbart använts för att ytligt beskriva vissa verksamheter.

Uppsatsen berör utredning kring socialnämndens betalningsansvar som en följd av 11 kapitlet 3 och 4 §§ ellagen. Utgångspunkten för denna del av uppsatsen är 4 kapitlet 1 och 3 §§ samt 11 kapitlet 1 § SoL. För tolkning av de relevanta bestämmelserna i SoL tillämpas förarbeten, praxis och doktrin. Den praxis som ligger till grund för tolkningen utgörs till största del av kammarrättsdomar då det till stor del saknas avgörande från högre instans. I de fall avgöranden från högre instans finns att tillgå används dessa i första hand. Utöver förarbeten och praxis används allmänna råd som socialnämnden har utarbetat. Allmänna råd tillmäts inte juridisk rättskällevärde men på grund av att socialnämnden bör tillmäta dessa allmänna råd betydelse är dessa av relevans för uppsatsen.⁷ De allmänna råden

---

⁶ Den doktrin som uppmärksammats på elmarknadsområdet är Ulf Stridbecks avhandling: från kontrakt till social rättighet, 1994.

⁷ Prop. 2000/01:80, s. 92. och allmänna råd har även i praxis tillmätts betydelse, se mål nr 6758-08 s. 2.

används i de fall informationen inte går att finna i lag, förarbeten, praxis eller för komplettering därav. Vidare har Annelie Sjöberg kontaktats⁸ för att fastställa hur meddelanden om konsumentens betalningsförsummelse behandlas i praktiken.⁹ Varför Annelie Sjöberg valdes som kontakt är för att hon har ansvar för dem stadsövergripande sociala frågor inom socialförvaltningen i Stockholms stad. Det viktigaste var inte vilken socialnämnd som kontaktades utan att kontakten togs. Därmed valdes Stockholm enbart av den anledning att det är Sveriges huvudstad. Vad som framkom vid kontakten kan inte på något sätt bidra till en slutsats om att alla socialnämnder runt om i landet hanterar dessa meddelanden på ett enhetligt sätt. Anledningen till varför kontakten togs och varför det lämnas plats för denna i uppsatsen är att det inte finns något material där det framgår vad som görs med dessa meddelanden i praktiken. Inte heller är det, på grund av uppsatsens omfång eller dess tidsaspekt, motiverat att genomföra en vidare undersökning hos fler socialnämnder runt om i landet.

---

⁸ Kontakten togs via mail. Se bilaga 2.

⁹ Annelie Sjöberg har ansvar för dem stadsövergripande sociala frågor inom socialförvaltningen i Stockholms stad.

2 Elmarknaden och dess aktörer

Elmarknaden består av följande verksamheter elproduktion, elöverföring och eförsäljning. De som bedriver ovan nämnda verksamheter samt slutanvändarna¹⁰ av elen utgör elmarknadens aktörer.¹¹ Verksamheterna för produktion och försäljning av el är, till skillnad från verksamheterna för elöverföring, inte lagreglerade utan är konkurrensutsatta verksamheter.¹² Motivet till att verksamheterna avreglerades var bland annat att konsumenterna ska få el på mer flexibla avtalsvillkor och på såvis möjliggöra ett så lågt elpris som möjligt.¹³

Elproducenterna är de bolag som bedriver elproduktionen. Att producera el innebär att energikällor som exempelvis vatten och kol omvandlas till elenergi. Elproducenterna säljer sedan elen till bland annat elhandelsbolag och till elbörsen¹⁴ samt matar in elen i elnätet så att konsumenterna sedan kan förbruka den.¹⁵

Elnätsbolagen ansvarar för elöverföringen från producenterna till konsumenterna. Denna överföring sker via olika sammankopplade elnät.¹⁶ Sveriges elnät består av stamnät, regionsnät och lokala nät. Stamnätet är det elnät som sträcker sig från norra till södra Sverige och leder el från produktion till regionsnäten. Stamnätet sammankopplar även det svenska elnätssystemet med de norska, danska och finska elnäten. Stamnätet ägs av det statliga affärsverket och myndigheten ”Svenska kraftnät”.¹⁷ Regionsnäten för i sin tur vidare el från stamnätet till lokalnäten. Sveriges regionsnät ägs till största delen av tre bolag¹⁸ och dessa har ensamrätt att överföra el till lokalnäten inom sitt geografiska område.

---

¹⁰ SOU 2002:7 s. 35, Slut användare kan vara såväl konsument som näringsindkare. Jag kommer vidare i framställningen dock inte att använda mig av uttrycket slut användare utan av begreppet konsument eftersom min uppsats endast berör dessa.

¹¹ SOU 2005:4, s. 170.

¹² SOU 2002:7, s. 23.

¹³ Prop. 1993/94:162, s. 28.

¹⁴ SOU 2005:4, s. 174. – Elbörsen är en marknadsplats för råvaruhandel med el i Danmark, Finland, Norge samt Sverige och den består av olika delmarknader.

¹⁵ SOU 2005:4, s. 171.

¹⁶ SOU 2005:4, s. 171.

¹⁷ SOU 2005:4, s. 171 f.

¹⁸ E.ON Elnät Sverige, Vattenfall Eldistribution och Fortum Distribution.

De lokala elnäten är de nät som överför el från regionsnäten till konsumenterna.¹⁹ Dessa lokala elnät har liksom regionsnäten ensamrätt att överföra el till konsumenterna inom sitt geografiska område.²⁰ Elnätsbolagen står endast för elöverföring och inte för försäljning av den, vilket elhandelsbolagen gör. Elhandelsbolagen köper el, från antingen elproducenterna eller på elbörsen, och säljer sedan vidare den till konsumenterna. En förutsättning för ett väl fungerande elförsörjningssystemet är att det konstant matas in lika mycket el i elnäten som konsumenterna sedan förbrukar, det ska med andra ord råda balans i inmatning och uttag av el. För att säkerhetsställa denna balans i elnäten är elhandelsbolaget, enligt lag, skyldig att utse en så kallad balansansvarig som åtar sig att svara för att denna balans råder. För att upprätthålla balans i elnäten görs en beräkning av konsumenternas elförbrukning vilket sedan ligger till grund för den mängd el som matas in i elnätet.

Som ovan nämnts är verksamheten för elnät åtskild verksamheter för elproduktion och elhandel vilket är ett resultat av elmarknadsreformen 1996.²¹ Med anledning därav krävs det från konsumentens sida att två avtal ingås för att kunna få sin elförörjning tillgodosedd. Avtalen ingås dels med konsumentens lokala elnätsbolag avseende elöverföring och dels med valfritt elhandelsbolag avseende köp av el. Det lokala elnätsbolaget är, till skillnad från elhandelsbolaget, skyldig att på skäliga villkor ansluta en konsument till sitt elnät. Avtalet med elnätsbolaget ingås antingen genom att konsumenten gör en flyttanmälan eller genom att konsumenten underlåter sådan men börjar förbruka el.²² Först när konsumenten har ett erforderligt avtal med elnätsbolaget kan denne ingå avtal²³ med valfritt elhandelsbolag.²⁴ Underlåter konsumenten att ingå avtal med valfritt elhandelsbolag är elnätsbolaget skyldig att anvisa konsumenten ett sådant, så kallad anvisad leverantör.²⁵ Om en konsument förbrukar el utan erforderligt avtal med elhandelsbolag innebär det att konsumenten

---

¹⁹ SOU 2005:4, s 172.

²⁰ Prop. 1993/94:162, s. 33.

²¹ Prop. 1996/97:136, s. 58.

²² <http://kons-elmarknad.episerverhosting.com/sv/Faktabank/Faktablad/Priser-och-avtal/>, hämtad 10/4 2012.

²³ Avtalet med elhandelsbolag kan ingås på flera sätt men det vanligaste är att ett skriftligt avtal skickas till konsumenten som denne sedan skriver på och skickar tillbaka till elhandelsbolaget. Det förekommer även att elhandelsbolaget erbjuder möjligheten att teckna avtal via deras hemsida på internet. Se <http://kons-elmarknad.episerverhosting.com/sv/Faktabank/Faktablad/Priser-och-avtal/>, hämtad 10/4 2012.

²⁴ 8 kapitlet 4 d § ellagen.

²⁵ 8 kapitlet 8 § ellagen.

kostnadsfritt förbrukar el och elförsörjs därmed på bekostnad av betalande konsumenter. För att förhindra att denna situation uppstår finns regeln om anvisad leverantör och på så vis ska konsumenten göra rätt för sig genom att betala, för den förbrukade elen, till den anvisade leverantören. På grund av regeln om anvisad leverantör finns det alltid ett elhandelsbolag gentemot vilken konsumenten är betalningsskyldig.²⁶ Anvisas konsumenten en leverantör av elnätsbolaget, och konsumenten börjar förbruka el, ingås det ett avtal med denne precis som om konsumenten själv valt att ingå avtal med valfritt elhandelsbolag.²⁷ Majoriteten av elhandelsbolagen använder sig av de allmänna avtalsvillkoren EL 2012 k i avtalsförhållandet mellan konsumenten och elhandelsbolaget. Utöver EL 2012 k kompletterar en del elhandelsbolag detta avtal med individuellt utformade avtal.²⁸ Det är dock inte enbart standardavtalet eller de individuellt utformade avtalen som reglerar rättsförhållandet mellan elhandelsbolag och konsument exempelvis återfinns det i 11 kapitlet ellagen tvingande bestämmelser till konsumentens fördel. I den mån bestämmelser, i standardavtalet eller i det individuella utformade avtalet, är till nackdel för konsumenten ska dessa bestämmelser lämnas utan avseende.²⁹

---

²⁶ Prop. 1998/99:137, s.32 och 52.

²⁷ Prop. 1998/99:137, s.52.

²⁸ Rapport 2010:15, Fördjupad analys av elmarknaden för konsumenter, s. 52.

²⁹ 11 kapitlet 2 § ellagen.

3 Konsumentskyddet i 11 kapitlet ellagen

3.1 Motiven till införandet av konsumentskyddet i ellagen

Det är i praktiken omöjligt för en konsument att försörja sig med egen el och denne tvingas därför att ingå avtal om köp av el. Förhållandet mellan elhandelsbolaget och konsumenten regleras huvudsakligen i standardavtalet och att konsumenten kan få till stånd förmånligare villkor är i princip uteslutet. Inte heller är annan konsumentskyddslagstiftning, så som konsumentköplagen, tillämpligt på avtalet mellan konsument och elhandelsbolag. Konsumentens möjlighet att hävda sig gentemot elhandelsbolaget är därmed inskränkt och ellagen innehåller därför tvingande minimiregler till skydd för konsumenten. Dessa minimiregler reglerar i första hand förutsättningarna för att kunna avbryta elöverföringen.³⁰ En skillnad mellan avtalsförhållanden på elmarknaden och andra avtalsförhållanden är elens betydelse för hushållets mest grundläggande behov och ett avbrott i elöverföringen kan omgående resultera i en allvarlig försämring av konsumentens situation.³¹ Det är en självklarhet att ett eventuellt avbrott måste motiveras. Ett avbrott i elöverföringen är motiverat om förutsättningarna i 11 kapitlet 3 och 4 §§ ellagen är uppfyllda. Konsumenten ges på så sätt ett starkare skydd mot avbrott i elöverföringen.³² Det övervägdes dock i propositionen 1996/97:136 om det skulle införas ett totalförbud för elhandelsbolagen att göra avbrott i elöverföringen men det konstateras att det är allmänt accepterat att elen får stängas av. I kontraktsförhållanden är det mer en regel än ett undantag att ena parten kan upphöra med sin prestation när motparten gjort sig skyldig till avtalsbrott.³³

3.2 Förutsättningar för avbrott i elöverföringen i enlighet med 11 kapitlet 3 och 4 §§ ellagen

3.2.1 11 kapitlet 3 § ellagen

I 11 kapitlet 3 § 1 stycket ellagen stadgas de grundläggande förutsättningarna som gäller för avbrott av elöverföringen då konsumenten gjort sig skyldig till ett väsentligt avtalsbrott. Bestämmelsen gäller både för elnätsbolagen och elhandelsbolagen men endast elnätsbolaget har den reella möjligheten att avbryta eltillförseln. Har konsumenten gjort sig skyldig till ett

---

³⁰ Prop. 1996/97:136, s. 94.

³¹ Prop. 1996/97:136, s. 97.

³² Prop. 1996/97:136, s. 97.

³³ Prop. 1996/97:136, s.96.

väsentligt avtalsbrott gentemot elhandelsbolaget ska elnätsbolaget³⁴ på begäran av elhandelsbolaget avbryta elöverföringen.³⁵

En förutsättning för att elöverföringen får avbrytas är att konsumenten har försummat en skyldighet och att försummelsen är att betrakta som ett väsentligt avtalsbrott. Konsument kan tänkas bryta mot avtalet på flera sätt. Det vanligaste avtalsbrottet är att konsumenten försummar sin skyldighet att betala för den förbrukade elen.³⁶

För att fastställa om försummelsen utgör ett väsentligt avtalsbrott ska en väsentlighetsbedömning ske. Denna bedömning sker med utgångspunkt i försummelsens betydelse för elhandelsbolaget och bör göras i enlighet med allmänna avtalsrättsliga principer. Vidare tar bedömningen sikte på att utesluta ringa fall av försummelse som inte är av stor vikt för elhandelsbolaget.³⁷ När det gäller bristande betalning bör vissa omständigheter vara ledande i bedömningen. Sådana omständigheter bör vara skuldens storlek och antalet obetalda avgifter. Om bristande betalning endast rör enstaka dröjsmål och beloppet är av ringa storlek ska väsentlighetskravet vanligtvis inte anses vara uppfyllt och i en sådan situation får elhandelsbolaget vila på reglerna kring indrivning.³⁸

I 11 kapitlet 3 § 2 stycket ellagen framgår att konsumenten ska ha rätt att vidta rättelse innan avbrott i elöverföringen får ske. Vid avtalsbrott rörande betalningsskyldigheten ska tidsfristen för rättelse inte understiga två veckor.³⁹

Enligt 11 kapitlet 3 § 3 stycket ellagen får avbrott i elöverföring inte vidtas om det kan befaras⁴⁰ medföra betydlig personskada eller omfattande sakskada. Exempel på betydlig personskada är när någon i hushållet lider av en allvarlig sjukdom och ett elavbrott skulle kunna resultera i att dennes tillstånd snabbt försämras. Omfattande sakskada är betydande värdemässiga skador, exempelvis skador på byggnader eller skador på vattenledningar.

---

³⁴ Vidare har elnätsbolaget ingen skyldighet att själva utreda huruvida elhandelsbolaget har rätt att göra avbrott i elöverföringen. Det föreligger inte heller en skyldighet, varken för elhandelsbolaget eller elnätsbolaget, att rapportera antalet gjorda avbrott i elöverföringen.

³⁵ Prop. 1996/97:136, s. 186.

³⁶ Prop. 1996/97:136, s. 186.

³⁷ SOU 1996:104, s. 108.

³⁸ SOU 1996:104, s. 187 och s. 108.

³⁹ Prop. 1996/97:136, s. 187.

⁴⁰ Enligt prop. 1996/97:136 s. 187 – Elhandelsbolaget har ingen skyldighet att undersöka om ett avbrott i elöverföringen kan befaras leda till allvarliga personskador eller betydande sakskador.

Tredje stycket tillämpas dock inte om konsumenten handlat otillbörligt. Med otillbörligt avses bland annat den situation där den solvente konsumenten underlåter att betala på grund av att denne är medveten om att skada kan befaras.⁴¹

3.2.2 I 11 kapitlet 4 § ellagen

Om försummelsen orsakats på grund av att konsumenten brustit i sin betalningsskyldighet gäller, utöver det som anges i 11 kapitlet 3 § ellagen, att de särskilda förutsättningarna i 11 kapitlet 4 § ellagen är uppfyllda för att elavbrott ska vara berättigat.

Om tidsfristen för rättelse enligt 11 kapitlet 3 § ellagen löpt ut och konsumenten inte har betalt för elen ska konsumenten delges en uppmaning att inom ytterligare tre veckor betala. I samband med uppmaningen ska även ett meddelande skickas till konsumenten om att elöverföringen kan komma att avbrytas om konsumenten inte betalar inom angiven tid.

Om konsumenten inom tre veckor från att denne har delgetts betalar eller om konsumenten, dessförinnan eller i anslutning till uppmaningen, bestrider fordringen får elöverföringen inte avbrytas. Att en fordran är tvistig innebär att konsumenten skriftligen eller muntligen meddelar elhandelsbolaget att denne invänder mot betalningskravet samt att invändningen är av rättslig relevans. Om endast en del av fordring är tvistig kan den delen som inte är tvistig föranleda att elöverföringen avbryts om övriga förutsättningar är uppfyllda. Att konsumenten underlåter att betala är inte i sig att anse att fordringen är tvistig.⁴²

Vidare stadgas att socialnämnden ska, i och med att konsumenten delges, informeras om förhållandet att konsumenten inte fullgjort sin betalningsskyldighet. Anledningen till varför socialnämnden informeras är att utan en sådan bestämmelse är konsumentskyddet inte fullgott och i likhet med hyreslagen ska utgångspunkten för konsumentskyddet vila på social hänsyn.⁴³ Ett avbrott i elöverföringen är en mycket drastisk och ingripande åtgärd för konsumenten och kan leda till mycket allvarliga sociala konsekvenser därför ska ett avbrott i elöverföringen, på grund av dess vitala funktion, alltid vidtas som sista möjliga utväg. Ett avbrott i elöverföringen kan aldrig vara en lösning för den enskildes situation utan tvärtom

---

⁴¹ Prop. 1996/97:136, s. 187.

⁴² Prop 1996/97:136, s. 188.

⁴³ SOU 1996:104, s. 50.

så kan det leda till en försämring. De som allmänhet drabbas av betalningssvårigheter är i personer med stora ekonomiska eller sociala svårigheter. Dessa personer är oftast inte själva benägna att begära stöd från samhället sida. Med anledning av ovan nämnda måste det anses ligga i kommunens intresse att förhindra att ytterligare problem uppstår för den enskilde. Kommunen ges därför en möjlighet att ingripa och se till att den enskilde kan behålla tillgången till el dock under förutsättningen att det föreligger en rätt för den enskilde att erhålla ekonomiskt bistånd i enlighet med SoL.⁴⁴ Det bör här påpekas att syftet med bestämmelsen angående elhandelsbolaget skyldighet att meddela socialnämnden är inte att öka insatserna utan att socialnämnden ska göra en behovsprövning i det enskilda fallet.⁴⁵ Om socialnämnden ingriper genom att åta sig betalningsansvaret för den enskilde får avbrott i elöverföringen inte vidtas.⁴⁶

---

⁴⁴ SOU 1996:104, s. 54 f.

⁴⁵ SOU 1996:104, s. 55.

⁴⁶ Prop. 1996/97:136, s. 96.

4 Standardavtalet - EL 2012 k

4.1 Allmänt om EL 2012 K

EL 2012 k är ett standardavtal utarbetat mellan Svenska energi och konsumentverket.⁴⁷ Svenska energi är en branch- och intresseorganisation för landets elförsörjningsbolag (elproducenter, elnätsbolag och elhandelsbolag).⁴⁸ Konsumentverket är en statlig myndighet som bland annat arbetar med att genomföra branschöverenskommelser och insatser på standardiseringsområdet.⁴⁹

EL 2012 k tillämpas av de flesta elhandelsbolag och kompletteras av elhandelsbolagens egna avtal. I punkt 1.1 i avtalet stadgas avtalets räckvidd. Avtalet är tillämpligt på försäljning av el till konsumenter. EL 2012 k reglerar elhandelsbolagets åtaganden⁵⁰, konsumentens åtaganden, mätning, insamling och rapportering av mätvärden samt fakturering, betalning och säkerhet, avtalsbrott, leveransskyldighet, giltighet, ändringar och tillägg, information, vägledning och tvistelösning. Av intresse för denna uppsats är villkoren om konsumentens åtagande samt villkoren rörande konsumentens avtalsbrott.

4.2 Avtalsvillkor rörande konsumentens åtaganden i enlighet med EL 2012 k

Enligt avtalet åtar sig konsumenten två skyldigheter. I punkt 2.7 är konsumenten skyldig att inneha ett erforderligt avtal med sitt lokala elnätsbolag. I punkt 2.8 i avtalet stadgas konsumentens betalningsskyldighet. Konsumenten är skyldig att betala för all el som förbrukas i uttagningspunkten⁵¹ och för den el som konsumenten inte kunnat tillgodogöra sig på grund av fel i anläggningen eller av annan orsak som inte beror på elhandelsbolaget eller elnätsbolaget.

4.3 Avtalsvillkor rörande konsumentens avtalsbrott i enlighet med EL 2012 k

Om konsumenten försummar sina skyldigheter och det utgör ett väsentligt avtalsbrott har elhandelsbolaget i enlighet med punkt 5.2 i avtalet rätt att avbryta leveransen av el till

---

⁴⁷ Se EL 2012 k:s rubriksättning i bilaga 1.

⁴⁸ <http://www.svenskenergi.se/sv/Om-Svensk-Energi/>, hämtad den 2/4 2012.

⁴⁹ Förordning (2009:607) med instruktion för Konsumentverket, 1 § 3 p.

⁵⁰ Elhandelsbolagets centrala förpliktelse är att sälja el, punkt 2.1 EL 2012 k.

⁵¹ Med uttagpunkt avses den punkt där konsumenten tar ut el för förbrukning, 8 kapitlet 4 § 3 st. ellagen.

konsumenten. Bestämmelsen i denna punkt är identisk med bestämmelsen i 11 kapitlet 3 § ellagen.⁵²

Om det väsentliga avtalsbrottet består i att konsumenten försummar sin betalningsskyldighet har elhandelsbolaget under vissa förutsättningar, utöver de som ställs upp i punkt 5.2, rätt att avbryta elöverföringen till konsumenten. Rätten för elhandelsbolaget att avbryta elöverföringen på grund av att konsumenten brustit i sin betalningsskyldighet återfinns i punkt 5.3 i avtalet. Denna punkt är identisk med bestämmelsen i 11 kapitlet 4 § ellagen.⁵³

Om förutsättningarna för att avbryta elöverföringen är uppfyllda ska elhandelsbolaget begära att fränkoppling från nätet sker hos konsumenten. Detta framgår av punkt 5.2 2 stycket i avtalet.

Utöver rätten att göra avbrott i elöverföringen föreligger det en rätt för elhandelsbolaget att häva avtalet under den förutsättning att rätt till avbrott föreligger. Detta stadgas i punkt 5.4 i avtalet.

---

⁵² jämför 11 kapitlet 3 § ellagen med punkt 5.2 i avtalet. För avtalet se bilaga 1.

⁵³ jämför 11 kapitlet 4 § ellagen med punkt 5.3 i avtalet. För avtalet se bilaga 1.

5 Socialnämndens åtagande av betalningsansvaret

5.1 Socialnämndens utredningsskyldighet

5.1.1 I 11 kapitlet 1 § SoL

I 11 kapitlet 1 § 1 stycket SoL åläggs socialnämnden en skyldighet att utan dörjsmål inleda en utredning om förhållanden som, genom ansökan eller på annat sätt, kommit till socialnämndens kännedom och som eventuellt kan medföra att åtgärder vidtas av socialnämnden. Det saknas med andra ord en formell reglering eller begränsning i hur ett ärende uppkommer. Avgörande för socialnämndens utredningsskyldighet är om det kan antas att socialnämnden kan komma att vidta åtgärder. Blir det känt att någon behöver hjälp eller stöd från socialnämnden ska en utredning inledas.⁵⁴ Ärende uppkommer vanligast genom att den enskilde ansöker om socialnämndens bistånd.⁵⁵ Ett ärende kan också uppkomma på annat sätt⁵⁶ exempelvis genom att ett meddelande skickas från elhandelsbolaget till socialnämnden angående konsumentens betalningsförsummelse.⁵⁷ Om en utredning inleds genom att ett förhållande på annat sätt har kommit till socialnämndens kännedom men om konsumenten inte vill ha det stöd som socialnämnden är villig att bistå med kan socialnämnden i regel inte vidta någon åtgärd.⁵⁸ Men om konsumenten är villig att erhålla stöd från socialnämnden ska en utredning i enlighet med den tillämpliga bestämmelsen i SoL vidtas.

5.1.2 Socialnämndens faktiska agerande vid meddelande om konsumentens betalningsförsummelse

Det bör först nämnas att rutinerna på de olika socialnämnderna runt om i landet kan variera och det är därmed svårt att säga att alla socialnämnder agerar på ett enhetligt sätt vid meddelanden om konsumentens betalningsförsummelse. I Stockholm förs det inte någon

---

⁵⁴ Prop. 1979/80:1, s. 562.

⁵⁵ Clevesköld m.f., handläggning inom socialtjänsten, s. 138.

⁵⁶ I clevesköld m.fl., s. 146 - framgår att ett ärende kan uppkomma genom att socialnämnden erhållit meddelande om avhysning från en hyresvärd. I prop. 1996/97:136, s. 98 samt i SOU 1996:104, s. 50, framgår det att bestämmelsen om elhandelsbolagets skyldighet att meddela socialnämnden grundar sig på social hänsyn och bestämmelsen utformades efter bestämmelse, i hyreslagen, om hyresvärdens skyldighet att meddela socialnämnden om att den enskilde kan komma att avhysas från sin bostad. På grund av att hyreslagens bestämmelser ligger till grund för bestämmelsen om elhandelsbolagets skyldighet att meddela socialnämnden anser jag att meddelande om konsumentens betalningsförsummelse kan likställas med meddelande om avhysning.

⁵⁷ Clevesköld m.f., handläggning inom socialtjänsten, s. 138.

⁵⁸ Clevesköld m.f., handläggning inom socialtjänsten, s. 147.

övergripande statistik över antalet inkomna meddelanden från elhandelsbolagen. Vidare förs det inte heller någon statistik när det gäller hur många som berövas tillgången till el. I Stockholm beviljades det 2011 985 miljoner kronor i ekonomiskt bistånd och sammanlagt berördes 18 090 hushåll. Av dessa 985 miljoner utgjorde ekonomiskt bistånd för sanering av elskulder sammanlagt 2 003 000 kronor och 492 hushåll berördes. Statistik över hur många hushåll som 2011 nekades ekonomiskt bistånd för sanering av elskuld finns inte att tillgå.⁵⁹

Vad som i praktiken sker med meddelanden från elhandelsbolagen angående konsumentens betalningsförsummelse är att socialnämnden kontaktar den berörde i fråga och erbjuder samtal med denne. En vanlig rutin är att socialtjänsten först skickar ett brev till den berörde med information om att socialnämnden fått kännedom om skulden, vem denne kan kontakta och på vilket sätt socialnämnden kan bistå med hjälp. Om ärendet rör en barnfamilj som riskerar att få elen avstängd sker ett aktivt uppsökande av familjen om socialnämnden inte får någon respons på det utskickade brevet. Kontakten med den berörde konsumenten eller familjen syftar till att utreda hur man på bästa möjliga sätt kan reglera elskulden så att ett eventuellt avbrott i elöverföringen inte behöver vidtas. En inte helt ovanlig lösning är att socialnämnden fungerar som mellanhand mellan elhandelsbolaget och den berörde konsumenten där socialnämnden exempelvis verkar för att en avbetalningsplan upprättas mellan parterna. Ekonomiskt bistånd till elskulder beviljas enbart om situationen inte kan lösas på något annat sätt. För att beviljas ekonomiskt bistånd måste förutsättningarna i 4 kapitlet 1 och 3 §§ SoL vara uppfyllda. När den akuta situationen är löst kan ekonomisk rådgivning erbjudas för att situationen inte ska upprepas.⁶⁰

5.2 Rätten till bistånd

I 4 kapitlet 1 § 1 stycket SoL förligger det rätt till bistånd för den som inte själv kan tillgodose sina behov eller på annat sätt få sin försörjning tillgodosedd, så kallad försörjningsstöd, och för sin livsföring i övrigt. Vidare ska det ekonomiska biståndet, enligt 4 kapitlet 1 § 3 stycket SoL, tillförsäkra den enskilde en skälig levnadsnivå. 4 kapitlet 1 §

---

⁵⁹ Mailkorrespondens med Annelie Sjöberg, Avd för stadsövergripande sociala frågor Socialförvaltningen, Stockholms stad, se bilaga 2.

⁶⁰ Mailkorrespondens med Annelie Sjöberg, Avd för stadsövergripande sociala frågor Socialförvaltningen, Stockholms stad, se bilaga 2.

SoL är i första hand ett uttryck för den enskildes egna ansvar att klara av sin livsföring men även att staten står för denna när den enskilde inte klarar av detta.⁶¹ Bedömningen enligt 4 kapitlet 1 § SoL vilar på aktualitetsprincipen, vilket innebär att en utredning kring rätten till försörjningsstöd eller bidrag för livsföring i övrigt görs utifrån de förhållanden som råder vid tidpunkten för då konsumenten ansökt om ekonomiskt bistånd. Därmed utesluts att hänsyn tas till förhållanden som i framtiden kan uppstå eller till förhållanden som förelåg bakåt i tiden.⁶²

Paragrafen nämner två typer av bidrag nämligen försörjningsstöd respektive bistånd för livsföring i övrig. Vad som ingår i försörjningsstödet preciseras i 4 kapitel 3 § SoL. Försörjningsstödet är ett bidrag för regelbundet återkommande kostnader exempelvis kostnader för hushållsel men inte för sporadiska kostnader.⁶³ Kostnaden för hushållsel bedöms utifrån den faktiska kostnaden konsumenten har.⁶⁴ För att fastställa rätten till försörjningsstöd görs normalt en beräkning av hushållets behov av försörjningsstöd genom att slå samman riksnormen⁶⁵, för de i 4 kapitlet 3 § 1 st. SoL nämnda kostnader, med skäliga kostnader för bland annat boende och hushållsel. Därefter ska hushållets inkomster dras bort från det beräknade beloppet. Resultatet av beräkningen visar hushållets nettobehov av försörjningsstöd.⁶⁶ Föreligger det enligt beräkningen ett behov av ekonomiskt bistånd görs sedan en utredning kring huruvida konsumentens behov kan tillgodoses på annat sätt. Socialnämnden kan därmed ställa vissa krav på konsumenten, exempelvis att den som kan arbeta är skyldig att söka jobb.⁶⁷ Konsumenten har alltså en skyldighet att bidra till sin egen försörjning.⁶⁸

---

⁶¹ Prop. 2000/01:80, s. 90.

⁶² Prop 1979/80:01,s. 182.

⁶³ Prop. 2000/01:80, s. 91 f.

⁶⁴ Prop. 2000/01:80, s.86.

⁶⁵ 2 kapitlet 1 § 2 stycket socialtjänstförordningen - riksnormen för ett hushåll under 2012 utgör summan av de personliga kostnaderna för samtliga medlemmar i hushållet och de gemensamma hushållskostnaderna.

⁶⁶ Ekonomiskt bistånd - Stöd för rättstillämpning och handläggning av ärenden i den kommunala socialtjänsten, s. 111.

⁶⁷ Prop. 1996/97:124, s. 74.

⁶⁸ Prop. 1996/97:124 s. 62.

Begreppet livsföring i övrigt avser alla kostnader utöver de kostnader som ingår i försörjningsstödet, exempelvis skulder.⁶⁹ Vid bedömning om det föreligger rätt till ekonomiskt bistånd för dessa⁷⁰ är utgångspunkten att ekonomiskt bistånd tillämpats restriktivt.⁷¹ Som ovan nämnts vilar bedömningen på aktualitetsprincipen, dock bör skulder även beviljas om konsumenten vid tidpunkten för skuldens uppkomst inte haft försörjningsstöd men haft rätt till försörjningsstöd om konsumenten ansökt om det.⁷²

Vidare finns det praxis som rör socialnämndens skyldighet vad det gäller att betala elskulder. För att beviljas ekonomiskt bistånd för elskuld krävs det att man har rätt till försörjningsstöd.⁷³ Vid en bedömning därav görs en individuell utredning kring konsumentens ekonomiska situation samt vilka allvarliga sociala konsekvenser ett eventuell avbrott i elöverföringen kan medföra denne.⁷⁴ Om det vid tiden för skuldens uppkomst förelåg en ekonomisk möjlighet att betala, beviljas inte ekonomiskt bistånd.⁷⁵ Vidare är konsumentens prioriteringar avseende olika kostnader av vikt för bedömningen. Om konsumenten prioriterar andra kostnader som inte är av lika stor vikt för konsumentens livsföring som el utgår inte heller ekonomiskt bistånd.⁷⁶ Har konsumenten haft eller bör ha haft god kännedom om att denne har kunnat ansöka om försörjningsstöd för den återkommande elkostnaden beviljas i regel inte bistånd för skulden.⁷⁷

Men om alla möjligheter för konsumenten att betala elskulden är uttömda⁷⁸ och ovanstående bedömningsgrunder inte föranleder annat ska bistånd beviljas. Detta eftersom

---

⁶⁹ Prop. 2000/01:80 s. 92 samt prop. 1996/97:124 s. 90.

⁷⁰ I elmarknadsrapport 2003:2, s. 38. - Vidare framgår det i en undersökning att socialnämnden är mycket restriktiva med att lämna bidrag till elskulder om konsumenten i fråga ligger under riksnormen för försörjningsstöd.

⁷¹ RÅ 1992 ref. 16.

⁷² SOSFS 2003:5, s. 15.

⁷³ I Prop. 1996/97:124 s. 90 stadgas följande ”Försörjningsstödet är avsett att täcka de mest grundläggande behoven. Därutöver kan finnas ytterligare behov av ekonomiskt stöd som ett hushåll kan ha.” (kursiverat här)

⁷⁴ Mål nr 6758-08, s. 2 f.

⁷⁵ Mål nr 281-07, Mål nr 292-11.

⁷⁶ Mål nr 281-07, s. 2 f.

⁷⁷ Mål nr 281-07, s. 2.

⁷⁸ Prop. 2000/01:80, s. 93 f. - Att alla möjligheter är uttömda syftar till att konsumenten inte kan vidta andra åtgärder än att ansöka om och få ekonomiskt bistånd beviljat för att betala av elskulden, exempelvis har

konsumentens enda möjligheten att uppnå en skälig levnadsnivå är om denne beviljas ekonomiskt bistånd.⁷⁹ Begreppet skälig levnadsnivå är inte lagstadgat utan en bedömning får göras utifrån de förhållanden under vilken den enskilde lever.⁸⁰ Uttrycket innebär inte enbart att en nivå ska fastställas utan även vilken insats från socialnämnden som är mest motiverad och vilken kvalitet och ambitionsnivå denna insats ska uppnå i det enskilda fallet.⁸¹ Tillgången till el inbegrips i begreppet skälig levnadsnivå.⁸²

---

konsumenten försökt göra upp om en avbetalningsplan med elhandelsbolaget men nekats eller att det saknas tillgångar som kan säljas för att betala av eskulden.

⁷⁹ Mål 6758-08, s. 2f.

⁸⁰ Prop. 1979/80:1, s. 186.

⁸¹ Prop. 2000/01:80, s. 90.

⁸² RÅ 1985 Ab 66.

6 Analys

6.1 Kontraktsrättsliga konsekvenser av konsumentens betalningsförsummelse

6.1.1 I 11 kapitlet 3 och 4 §§ ellagen

För att ett avbrott i elöverföringen ska vara berättigat krävs det först och främst att betalningsförsummelsen utgör ett väsentligt avtalsbrott. Om beloppet är av ringa storlek eller endast rör enstaka dröjsmål ska väsentlighetskravet normalt inte anses uppfyllt. Vilka belopp det rör sig om för att det ska anses som väsentligt är inte klarlagt, rör det sig om hundra kronor eller tusen kronor? Sätts beloppet i relation till kvantiteten el konsumenten förväntas förbruka under ett år? Det är inte heller klarlagt hur lång tid konsumenten får vara i dröjsmål med betalning innan det utgör ett väsentligt avtalsbrott. Dessa bedömningar vilar till det yttersta på hur elhandelsbolaget bedömer försummelsens betydelse, vilket innebär att det kan skilja sig från elhandelsbolag till elhandelsbolag.

Trots att ett väsentligt avtalsbrott konstaterats får avbrott i elöverföringen inte vidtas om elhandelsbolaget befarar att ett avbrott kan föranleda betydlig personskada eller omfattande sakskada dock under förutsättningen att konsumenten inte handlat otillbörligt.⁸³ I och med att konsumenten handlat otillbörligt anser lagstiftaren att det är motiverat att låta allvarliga personskador eller betydande sakskador inträffa vilket kan ifrågasättas ur mer än en juridisk synvinkel. Samtidigt kan inte elhandelsbolagets skyldighet att fortsätta leverera el till konsumenten i alla situationer vara ovillkorad. Elhandelsbolaget måste i en situation där skada befaras undersöka om konsumenten handlat otillbörligt för att kunna företa avbrott i elöverföringen. Om undersökning inte sker innan avbrott i elöverföringen vidtas och det sedan visar sig att konsumenten inte handlat otillbörligt kan elhandelsbolaget komma att bli ersättningsskyldiga gentemot konsumenten i enlighet med 11 kapitlet 8 § ellagen.

Konstateras det att betalningsförsummelsen utgör ett väsentligt avtalsbrott ska elhandelsbolaget ge konsumenten en möjlighet att under en tvåveckorsperiod vidta rättelse. När tvåveckorsperioden löpt ut och konsumenten inte har betalt ska elhandelsbolaget delge konsumenten en uppmaning att inom ytterligare tre veckor betala. Behörig socialnämnd ska även underrättas om konsumentens betalningsförsummelse. Om fordran, inom treveckorsperioden, betalas eller blir föremål för tvist får avbrott i elöverföringen inte

---

⁸³ Se avsnitt 3.2.1 för exempel på otillbörligt.

vidtas. Det kan tänkas att en konsument bestrider fordringen på grund av att denne är medveten om att avbrott under en sådan förutsättning inte får ske. För att förhindra att en sådan situation uppstår måste en invändning av rättslig relevans tillhandahållas elhandelsbolaget. Enbart att konsumentens försummat att betala utgör inte rättslig relevans utan det måste vara fråga om en invändning i sak, exempelvis felaktig fordran. Vidare är inte elhandelsbolaget berättigad att vidta avbrott i elöverföringen om socialnämnden åtar sig betalningsansvaret.

6.1.2 När åtar socialnämnden sig betalningsansvaret för elskuld?

Socialnämnden har en utredningsskyldighet om förhållanden som genom anmälan eller på annat sätt kommit till socialnämndens kännedom och som eventuellt kan medföra att åtgärder vidtas av socialnämnden. I Clevesköld m.fl. framgår ett exempel på när ett ärende uppkommer på annat sätt än genom anmälan, nämligen när socialnämnden får ett meddelande från hyresvärden att konsumenten kan bli avhyst från sin bostad. Eftersom bestämmelsen om att socialnämnden ska meddelas om förhållandet att konsumenten inte fullgjort sin betalningsskyldighet utformades efter reglerna i hyreslagen anser jag att ett ärende uppkommer, liksom meddelande om avhysning, även när ett meddelande från elhandelsbolaget inkommer till socialnämnden och därmed har socialnämnden en utredningsskyldighet när meddelanden om konsumentens betalningsförsummelse inkommer.

I praktiken kontaktar socialnämnden genom brev konsumenten när meddelande inkommit angående dennes betalningsförsummelse och erbjuder samtal. Om konsumenten inte godtar socialnämndens erbjudande är socialnämnden i de flesta fall maktlösa att bistå med hjälp. Ett aktivt arbete bedrivs dock i vissa situationer trots att konsumenten valt att avböja samtal, exempelvis om barn finns i hushållet. Accepterar konsumenten erbjudandet om samtal och konsumenten under samtalet begär ekonomisk bistånd ska en bedömning göras i enlighet med 4 kapitlet 1 § och 3 § SoL.

Stockholms stad beviljade 2011 ekonomiskt bistånd för reglering av elskuld med 2 003 000 kronor och 492 hushåll berördes. I relation till det totala⁸⁴ belopp som 2011 beviljats i form av ekonomiskt bistånd utgör bistånd för elskulder en mindre del. Det är svårt att dra en slutsats om hurvida reglering av elskulder är vanligt förekommande eller inte då det krävs att beviljade ansökningar angående ekonomiskt bistånd för elskuld sätts i relation till det

---

⁸⁴ Se avsnitt 5.1.2 för det totala beloppet.

totala antalet ansökningar om som gjordes, vilket idag saknas. Därmed kan det enbart konstateras att det förekommer att ekonomiskt bistånd ges för elskuld.

Rätt till ekonomiskt bistånd för elskuld kan föreligga om konsumenten har inkomster som understiger kostnaderna dock förekommer det att konsumenter med högre inkomster än kostnaderna beviljas ekonomiskt bistånd för elskuld, exempelvis barnfamiljer. Inte enbart konsumentens inkomst är avgörande utan en individuell utredning görs kring konsumentens hela ekonomiska situation samt vilka allvarliga konsekvenser ett eventuellt avbrott kan medföra denne. Om konsumenten vid tidpunkten för elskuldens uppkomst haft ekonomiska möjligheter att betala eller prioriterat andra kostnader som inte är av lika stor vikt för konsumentens livsföring är det inte, enligt mig, motiverat att bevilja ekonomiskt bistånd för sådana konsumenter. Detta eftersom den enskilde i första hand har ett eget ansvar för sitt eget liv och en konsument måste till viss del svara för sina egna handlingar och sin egen livsföring. Det är inte önskvärt att en konsument kan agera hur denne vill och samtidigt vara ekonomiskt skyddad enligt SoL. Om konsumenten haft ekonomiska möjligheter att betala men valt att inte att göra så har denne gjort ett aktivt val att inte betala och bördan därav, anser jag inte, att staten ska bära. Att inte betala trots ekonomiska förutsättningar innebär att konsumenten haft möjlighet att betala för elen men valt att bortprioritera elkostnaden. Frågan om prioritering kan även uppkomma när konsumenten inte har ekonomiska möjligheter att betala alla kostnader och lämnas därför inget val än att prioritera bort vissa kostnader. Men om konsumenten exempelvis väljer att prioritera mer eller mindre nödvändiga kostnader framför elkostnaden får det anses vara motiverat att konsumenten inte ska vara skyddad av SoL. Vidare framgår av praxis att om konsumenten haft eller borde ha kännedom om att denne kunde ansökt om försörjningsstöd innan elkostnaden blev en elskuld beviljas inte ekonomiskt bistånd. I förarbetena framgår att en vanlig situation är att den ekonomiskt utsatta konsumenten ofta drar sig från att be samhället om hjälp. Ett av motiven till införandet av regeln om meddelande angående konsumentens betalningsförsummelse var att konsumenten ska kunna få den hjälp som denne är oförmögen att själva be om. Har konsumenten flera gånger tidigare beviljas ekonomiskt bistånd för elskuld intas en restriktiv syn till att ännu en gång bevilja denne bistånd för elskuld.

När det gäller utredning kring huruvida ett eventuellt avbrott i elöverföringen kan föranleda allvarliga sociala konsekvenser bör här nämnas att uttrycket allvarliga sociala konsekvenser

genomgående används när det talas om vilka effekter ett avbrott i elöverföringen kan få för konsumenten, men vad som konstituerar allvarliga sociala konsekvenser utreds inte närmare i varken förarbeten eller praxis. I SOU 1996:104 framgår det att avbrott i elöverföringen är en drastisk åtgärd, *som medför allvarliga konsekvenser*, för konsumenten och dennes familj. Här torde synen vara att ett avbrott i elöverföringen i vart fall alltid resulterar i någon form av allvarlig konsekvens. Inte heller är ett avbrott i elöverföringen en lösning för den utsatta konsumentens situation utan situationen kan till och med försämrats. El är som ovan nämnts i analysen en grundläggande förutsättning för att kunna leva ett anständigt liv. I hushållet används el nästa uteslutande till allt, i uppvärmning av bostad, till matlagning, till belysning, till elektriska apparater och så vidare. Om konsumenten berövas rätten till el innebär det att uppvärmning, matlagning, belysning, användandet av elektriska apparater med mera omöjliggörs. Avbrott leder därmed alltid till allvarliga konsekvenser och sett ur ett större perspektiv kan det som sagt leda till en avsevärd försämring för konsumentens situation. Om det finns specifika konsekvenser som väger tyngre än andra eller inte ges det inte svar på, det kan tänkas att socialnämndens bedömning av de sociala konsekvenserna lägger vikt vid om ett eventuellt avbrott skulle kunna medföra en allvarlig försämring av konsumentens redan utsatta situation. Först och främst försöker socialnämnden fungera som en mellanhand mellan elhandelsbolaget och den berörde konsumenten där socialnämnden exempelvis verkar för att en avbetalningsplan upprättas mellan parterna. Men om alla möjligheter att reglera elskulden är uttömda och den individuella utredningen inte föranleder annat ska ekonomiskt bistånd för elskuld beviljas eftersom den enda möjligheten att uppnå en skälig levnadsnivå är att konsumenten beviljas ekonomisk bistånd.

6.2 Vilka konsumenter berövas rätten till el?

Det vanligaste förekommande avtalsbrottet torde vara att konsumenten försummar sin betalningsskyldighet.⁸⁵ Vidare är det konsumenten med allvarliga ekonomiska och/eller sociala problem som vanligtvis försummar sin betalningsskyldighet.⁸⁶ Avbrott i elöverföringen torde därmed i realiteten till övervägande del komma i fråga för dessa konsumenter.

---

⁸⁵ Se avsnitt 3.2.1.

⁸⁶ Se avsnitt 3.2.2.

En ekonomiskt utsatt konsument kan ha rätt till försörjningsstöd i enlighet med 4 kapitlet 1 och 3 §§ SoL. Detta försörjningsstöd förebygger till viss del att konsumenten berövas rätten till el. Försörjningsstödet tar nämligen sikte på att konsumenten löpande ska kunna betala elkostnaden, då den faktiska kostnaden för el ingår som en post i försörjningsstödet, och därmed inte behöva ådra sig elskulder. Med det sagt innebär det inte att konsumenter som erhåller försörjningsstöd aldrig skuldsätter sig hos elhandelsbolaget. Det finns även ekonomiskt utsatta konsumenter som av olika anledningar inte förmår sig att be samhället om hjälp och som därmed ådrar sig elskulder. Regeln om avbrott i elöverföringen i 11 kapitlet 3 och 4 §§ ellagen blir först aktuell när konsumenten försummar att betala elkostnaden och därmed ådrar sig en elskuld.

Försummar konsumenten sin betalningsskyldighet och det utgör väsentligt avtalsbrott erhåller denne en rätt att inom en sammanlagd tidsperiod om fem veckor betala elskulden. Därmed skapas det under denna tid ett visst utrymme att frambringa ekonomiska medel för betalning och vilket i sin tur leder till att vissa konsumenter med betalningssvårigheter kan betala. Om konsumenten inte inom den givna tidsfristen kommer kunna betala återstår endast möjligheten, att socialnämnden inom treveckorsperioden åtar sig betalningsansvaret för elskulden, för att avbrott i elöverföringen inte rätteligen ska få vidtas.

Socialnämndens åtagande av betalningsansvar för elskuld torde i realiteten innebära att konsumenten, vars inkomster nått och jämt överstiger dess kostnader, inte kommer erhålla rätt till ekonomiskt bistånd för elskuld. De konsumenter som troligtvis kommer att beviljas ekonomiskt bistånd för elskuld är de som har rätt till försörjningsstöd, där den individuella bedömningen av dennes ekonomiska situation inte föranleder annat och där alla andra möjligheter att reglera skulden är uttömda. Även barnfamiljer torde i större utsträckning beviljas ekonomiskt bistånd.

Vidare kan konsumenten försummar sin betalningsskyldighet med anledning av att denne exempelvis finner att fordran är felaktig och meddelar elhandelsbolaget därom. I en sådan situation är elhandelsbolaget inte berättigat att vidta avbrott i elöverföringen.

6.3 Standardavtalets rättsliga relevans

I standardavtalet stadgas regler om elhandelsbolagets rätt till avbrott i elöverföringen. Då ordalydelseerna i standardavtalet är näst intill identiska med ordalydelseerna i 11 kapitlet 3

och 4 §§ ellagen torde dessa regler om avbrott i elöverföringen vid konsumentens avtalsbrott tillämpas på samma sätt. Vidare kan inte bestämmelserna om avbrott i elöverföringen vid konsumentens avtalsbrott i standardavtalet ges en vidare innebörd än vad som följer av 11 kapitlet 3 och 4 §§ ellagen, enligt 11 kapitlet 2 § ellagen.

Standardavtalets relevans i rättsförhållandet mellan elhandelsbolaget och konsumenten kan ifrågasättas. Den enda skyldighet konsumenten åtar sig i avtalet är att betala för den förbrukade elen. Elhandelsbolaget har i sin tur en skyldighet att leverera el till konsumenten. Konsumenten kan alltså enbart bryta mot avtalet på ett sätt, nämligen genom att försumma sin betalningsskyldighet. Försummar konsumenten sin betalningsskyldighet kan det leda till avbrott i elöverföringen. Elhandelsbolaget erhåller rätten att vidta avbrott i elöverföringen redan genom lag och elhandelsbolaget kan inte, genom avtal, försäkra sig en mer omfattande rätt till avbrott i elöverföringen.

Det är inte enbart standardavtalet som uttrycker vikten av att konsumenten betalar för den förbrukade elen. Vad som här menas är att på grund av elförsörjningskonstruktionen, det vill säga att så fort konsumenten börjar förbruka el i bostaden har ett avtal ingåtts med elnätsbolaget och eftersom elnätsbolaget inte bedriver försäljning av el innebär det att kostnaden för den el som förbrukas måste debiteras av ett elhandelsbolag. Väljer konsumenten inte självmant vilket elhandelsbolag som ska ha rätten att debitera elförbrukningen får denne ett elhandelsbolag tilldelat sig, en så kallad anvisad leverantör. Syftet med regeln om anvisad leverantör är att säkerställa att konsumenten betalar för den förbrukade elen. Avtalet med elhandelsbolaget är alltså en förutsättning för en väl fungerande elförsörjning och som till det yttersta påtvingas konsumenten. Avtalets grundläggande funktion är att omöjliggöra att konsumenten inte gör rätt för sig och avtalet är därmed ett verktyg för att kunna garantera att konsumenten betalar.

Enligt standardavtalet åläggs konsumenten i reell mening endast en skyldighet att betala för den förbrukade elen. Priset på den förbrukade elen regleras genom individuella avtal. Vidare regleras även konsumentens avtalsbrott i 11 kapitlet 3 och 4 §§ ellagen. Vidare är syftet med anvisad leverantör att konsumenten, gentemot ett elhandelsbolag, ska vara skyldig att betala för den förbrukade elen. Konsumentens primära funktion i elmarknadssystemet torde därmed vara att betala. Om konsumenten inte har ett avtal med ett elhandelsbolag innebär det att konsumenten förbrukar el på bekostnad av betalande konsumenter. En sådan situation är motiverat att motverka. Däremot anser jag att med

anledning av den funktion konsumentens betalningsskyldighet fyller för en väl fungerande elmarknad bör denna skyldighet vara föremål för offentligrättsligt reglering. Avtalet om pris kan med fördelaktighet fortfarande regleras civilrättsligt. Vidare skulle ett lagstadgande av elhandelsbolagets respektive konsumentens skyldighet leda till en viss förenkling och parterna behöver enbart förhålla sig till ellagen och det individuella avtalet. Elmarknaden är en komplicerad marknad redan som det är och om en del av marknaden istället kan förenklas torde detta vara välkommet.

7 Slutsats

Bestämmelserna angående konsumentens avtalsbrott i standardavtalet är näst intill identiska med bestämmelserna i 11 kapitlet 3 och 4 §§ ellagen och torde därmed tillämpas på samma sätt. Avtalet kan inte ges en vidare innebörd än vad som följer av 11 kapitlet 3 och 4 §§ ellagen. De konsumenter som träffas av bestämmelserna i 11 kapitlet 3 och 4 §§ ellagen träffas därmed av bestämmelserna i avtalet.

Försummar konsumenten sin betalningsskyldighet kan det föreligga en rätt för elhandelsbolaget att vidta avbrott i elöverföringen. De konsumenter som i realitet torde träffas av bestämmelserna angående avbrott i elöverföringen är de konsumenter med allvarliga ekonomiska och/eller sociala problem och som 1. Har försörjningsstöd men trots detta ådrar sig elskuld eller 2. Inte förmår sig att be samhället om hjälp och som därmed ådrar sig elskuld. Med anledning av att dessa konsumenter ådrar sig en elskuld träffas dessa av bestämmelserna angående avbrott i elöverföringen. Förutsättningen angående socialnämndens betalningsåtagande får därmed en avgörande roll för dennes fortsatta rätt till el. Socialnämndens åtagande av elskuld tillämpas restriktivt och kraven är många för att konsumenten ska beviljas ekonomiskt bistånd för elskuld. Den konsument som har försörjningsstöd men trots detta försummar sin betalningsskyldighet torde inte beviljas ytterligare ekonomiskt bistånd eftersom denne vid skuldens uppkomst haft ekonomisk möjlighet att betala. Den konsument som inte förmår sig att be samhället om hjälp kan komma att beviljas ekonomiskt bistånd om denne vid tiden för skuldens uppkomst skulle ha beviljats försörjningsstöd. Om konsumenten däremot vid tiden för skuldens uppkomst inte skulle ha beviljats försörjningsstöd med anledning av att denne exempelvis haft högre inkomster än kostnader kommer inte ekonomiskt bistånd för elskuld att beviljas. Med anledning av vad som sagts kommer enbart vissa ekonomiskt utsatta konsumenter att berövas rätten till el på grund av betalningsförsummelse.

Standardavtalet ålägger konsumenten en betalningsskyldighet och elhandelsbolaget en leveransskyldighet, med andra ord grundläggande förutsättningar för en väl fungerande marknad. Dessa skyldigheter är fundamentala för att elförsörjningssystemet ska fungera och avtalet fyller därmed en funktion men det kan ifrågasättas om det inte istället bör vara offentligrättsligt reglerat. I likhet med reglerna om avbrott i elöverföringen vid konsumentens betalningsförsummelse borde parternas grundläggande skyldigheter även regleras

i

lag.

Referenslista

Lagstiftning

Ellag (1997:857).

Socialtjänstförordningen (2001:937).

Socialtjänstlagen (2001:453).

Förordning (2009:607) med instruktioner för konsumentverket.

Offentligt tryck

Regeringens proposition 1979/80:1. Om socialtjänstlagen.

Regeringens proposition 1993/94:162. Handel med el i konkurrens.

Regeringens proposition 1996/97:124. Ändring i socialtjänstlagen.

Regeringens proposition 1996/97:136. Ny ellag.

Regeringens proposition 1998/99:137. Införande av schablonberäkning på elmarknaden, m.m.

Regeringens proposition 2000/01:80. Ny socialtjänstlag med m.m.

Statens offentliga utredningar 1996:104. Konsumentskydd på elmarknaden.

Statens offentliga utredningar 2002:7. Konkurrens på elmarknaden.

Statens offentliga utredningar 2005:4. Liberalisering, regler och marknader.

Litteratur

Clevesköld, Lars, m.fl. *Handläggning inom socialtjänsten*, 16:e upplagan, Norstedts juridik, Stockholm, 2012. ISBN 978-91-39-11236-5.

Rättsfall

Högsta förvaltningsdomstolen (dåvarande Regeringsrätten)

RÅ 1985 Ab 66.

RÅ 1992 ref. 16.

Kammarrätten

Mål nr. 281-07

Mål nr. 6758-18

Mål nr. 292-11

Internetkällor

Bransch- och intresseorganisationen Svensk energi, <http://www.svenskenergi.se>, (2/4 2012) <http://www.svenskenergi.se/sv/Om-Svensk-Energi/>.

Konsumentens elrådgivningsbyrå, FAKTABLAD: Avtal och priser, <http://kons-elmarknad.episerverhosting.com/>, (10/4 2012), <http://kons-elmarknad.episerverhosting.com/sv/Faktabank/Faktablad/Priser-och-avtal/>.

Övriga källor

Socialstyrelsen, *Ekonomiskt bistånd - Stöd för rättstillämpning och handläggning av ärenden i den kommunala socialtjänsten*, 2003.

Socialstyrelsen, *SOSFS 2003:5 (S) allmänna råd – Ekonomiskt bistånd*, socialstyrelsens författningssamling, 2003.

Statens energimyndighet, *Konsumenten – i centrum eller i kläm? Elmarknadsrapport 2003:2*, 300 ex, energimyndighetens förlag, 2003.

Konsumentverket, *2010:15 Fördjupad analys av elmarknaden för konsumenter – redovisning av ett regeringsuppdrag*, Utredare: Carl Magnus Berglund (projektledare) och Henrik Örnstedt, 2010.

Annelie Sjöberg, Avd för stadsövergripande sociala frågor Socialförvaltningen i Stockolms stad, mailkontakt, ämne: SV: Hej!, onsdag den 25 april 2012.

Bilaga I

EL 2012 K

ALLMÄNNA AVTALSVILLKOR FÖR FÖRSÄLJNING AV EL TILL KONSUMENT

ALLMÄNNA AVTALSVILLKOR utarbetade av Svensk Energi efter överenskommelse med Konsumentverket.

1. Inledande bestämmelser

1.1 Dessa allmänna avtalsvillkor avser försäljning av el till konsument. För försäljning av el till den som bedriver näringsverksamhet eller annan likartad verksamhet tillämpas andra villkor.

1.2 Dessa allmänna avtalsvillkor gäller tills vidare.

Den som utarbetat dessa allmänna avtalsvillkor får efter överläggning med Konsumentverket ändra villkoren. Elhandelsföretaget har rätt att införa sådana ändringar. När elhandelsföretaget inför sådana ändringar får de nya villkoren inte börja tillämpas förrän tidigast två månader efter att ett särskilt meddelande om ändringarna har skickats till konsumenten.

1.3 I dessa allmänna avtalsvillkor avses med

- *anvisat elhandelsföretag*: det elhandelsföretag som säljer el till den konsument som inte själv väljer elhandelsföretag. Det anvisade elhandelsföretaget utses av elnätsföretaget.
- *balansansvarig*: den som i avtal med den systemansvariga myndigheten åtagit sig det ekonomiska ansvaret för att elsystemet tillförs lika mycket el som tas ut i konsumentens uttagspunkt.
- *elhandelsföretag* (elleverantör enligt ellagen (1997:857)): det företag som en konsument köper sin el av.
- *elnätsföretag* (nätkoncessionshavare enligt ellagen): det företag som med stöd av nätkoncession ansluter och överför el åt konsumenten.
- *konsument*: en fysisk person till vilken el säljs huvudsakligen för ändamål som faller utanför näringsverksamhet.
- *nätkoncession*: tillstånd att dra fram, använda och underhålla elledningar i det område där konsumentens anläggning finns.
- *systemansvarig myndighet*: den myndighet, Affärsverket svenska kraftnät, i fortsättningen Svenska Kraftnät, som har det övergripande ansvaret för att landets produktion och förbrukning av el är i balans.
- *uttagspunkt*: enligt ellagen den punkt där en konsument, som har ett avtal med ett elnätsföretag, tar ut el för förbrukning.

1.4 Elhandelsföretaget är enligt personuppgiftslagen (1998:204) ansvarigt för de personuppgifter som behandlas enligt denna punkt.

Personuppgifter som lämnas till elhandelsföretaget kommer att behandlas för att kunna fullgöra ingångna avtal eller skyldigheter som föreligger enligt lag eller annan författning.

Vidare kan personuppgifterna komma att användas för marknadsanalyser, statistik och för att utvärdera och informera om tjänster och produkter. Personuppgifter kan även komma att behandlas för marknadsföringsändamål av såväl elhandelsföretaget som koncernföretag samt dessa företags samarbetspartners.

Konsument som motsätter sig att personuppgifterna behandlas för marknadsföringsändamål kan när som helst, för att förhindra sådan behandling, meddela elhandelsföretaget detta.

Personuppgifter kan för angivna ändamål komma att utlämnas till och inhämtas från företag i koncernen samt samarbetspartners. För uppdatering av personuppgifter kan uppgifter även inhämtas från offentliga och privata register.

Konsumenten har rätt att på begäran kostnadsfritt en gång per år få information om vilka uppgifter som finns registrerade om denne samt för vilka ändamål dessa uppgifter behandlas. Konsumenten kan även begära rättelse av felaktiga uppgifter om konsumenten.

Begäran om sådan information eller rättelse ska vara egenhändigt undertecknad och ställas till elhandelsföretaget.

1.5 Den part som har en fordran mot den andra parten har rätt till ränta enligt räntelagen (1975:635).

2. Försäljning av el

Försäljningsåtagande

2.1 Elhandelsföretaget åtar sig att sälja el till konsumenten på följande villkor.

2.2 Om elhandelsföretaget eller konsumenten så önskar ska skriftlig anmälan göras eller skriftligt avtal träffas om försäljningen.

Ett avtal mellan en konsument och ett elhandelsföretag ska innehålla uppgifter om

1. elhandelsföretagets namn, adress, telefonnummer och webbplats,
2. elhandelsföretagets åtagande gentemot konsumenten,
3. när avtalet träffas och vid vilken tidpunkt elhandelsföretaget planerar att överta leveranserna till konsumenten,
4. var konsumenten kan finna information om elhandelsföretagets priser och övriga villkor,
5. villkoren för fakturering och betalning,
6. den tid som avtalet löper eller om det löper tills vidare,
7. vad som gäller avseende förlängning av ett avtal som löper under viss tid,

Bilagor

8. villkoren för uppsägning av avtalet,

9. hur ersättningen beräknas vid uppsägning i förtid av ett avtal som löper under viss tid,

10. villkoren för ersättning om elhandelsföretaget inte uppfyller sitt åtagande enligt avtalet, och

11. hur elhandelsföretaget på sin webbplats samt på begäran på annat sätt tillhandahåller den ytterligare konsumentrelaterade information som anges i 11 kap. 18 § ellagen.

Dessa uppgifter jämte information om avtalsvillkoren ska lämnas till konsumenten innan avtalet ingås eller bekräftas.

Om information enligt andra stycket inte lämnats skriftligen ska elhandelsföretaget snarast efter avtalet ingåtts lämna sådan information till konsumenten. Informationen ska även innehålla uppgift om jämförpris utformat i enlighet med Konsumentverkets föreskrift om prisinformation.

Elhandelsföretaget ska årligen informera konsumenten om: - varje energikällas andel av den genomsnittliga sammansättningen av energikällor som använts för att framställa den el som elhandelsföretaget sålde under närmast föregående kalenderår - den inverkan på miljön i form av utsläpp av koldioxid samt den mängd kärnbränsleavfall som framställningen av den försålda elen har orsakat.

2.3 Vid ingående av elhandelsavtal på distans eller via hemförsäljning gäller distans- och hemförsäljningslagen (2005:59). Detta gäller även vid försäljning utanför elhandelsföretagets fasta affärslokaler. Konsumenten ska tillsändas den information som framgår av nämnda lag.

Konsumenten har rätt att frånträda elhandelsavtalet (ångerrätt) genom att till elhandelsföretaget lämna eller sända ett meddelande om detta inom 14 dagar från den dag då informationen enligt första stycket kommer konsumenten tillhanda.

2.4 Elhandelsföretaget ansvarar för att balansansvarig finns för konsumentens uttagspunkt.

Enligt ellagen får elhandelsföretaget bara sälja el i uttagspunkten om det finns en balansansvarig för denna.

Om elhandelsföretaget i något skede inte förmår att se till att det finns balansansvarig ska företaget omgående underrätta konsumenten och elnätsföretaget om detta.

2.5 Byte av elhandelsföretag ska genomföras utan särskild kostnad för konsumenten.

2.6 Elhandelsföretaget ska anmäla till elnätsföretaget att det ska börja sälja el i konsumentens uttagspunkt samt uppgive vem som åtagit sig balansansvaret för denna. För att försäljningen ska kunna påbörjas den dag elhandelsföretaget och konsumenten kommit överens om ska anmälan ske senast 14 dagar innan försäljningen påbörjas.

Konsumentens åtaganden

2.7 Konsumenten är skyldig att inneha för överföringen av el erforderligt avtal med elnätsföretaget.

2.8 Om inte annat särskilt framgår av dessa villkor ska konsumenten betala för all el som förbrukats i uttagspunkten. Betalningsskyldigheten omfattar även el som konsumenten inte kunnat tillgodogöra sig på grund av fel i sin anläggning, eller av annan orsak som inte beror på elnätsföretaget eller elhandelsföretaget.

Hinder mot avtalets fullgörande

2.9 Part är inte skyldig att fullgöra avtalet om fullgörandet väsentligt försvåras till följd av hinder som denne inte råder över. Som hinder räknas krig, myndighetsbeslut, störningar i allmänna transportväsendet, extrema väderleksförhållanden eller annan händelse av exceptionell karaktär som väsentligt inverkar på avtalets fullgörande och som part inte kunnat förutse och vars menliga inverkan part inte rimligen kunnat undanröja.

Ersättning för skada m.m.

2.10 Om en konsument påtalar att ett byte av elhandelsföretag inte genomförts på rätt sätt eller i rätt tid svarar det elhandelsföretag som anmält bytet för att frågan, efter samråd med konsumentens elnätsföretag, utreds. Elhandelsföretaget ska även lämna besked till konsumenten om vad som orsakat felaktigheten. Besked ska, om inte särskilda skäl föreligger, lämnas till konsumenten inom fjorton dagar från det att konsumenten tagit kontakt med elhandelsföretaget.

2.11 Om elhandelsföretaget inte fullgjort sina skyldigheter i samband med övertagande eller påbörjande av elleverans och detta beror på omständigheter som ligger inom elhandelsföretagets kontroll har konsumenten rätt till ersättning av elhandelsföretaget för den skada som därvid uppstår.

Om konsumenten gjort sannolikt att denne drabbats av skada men skadebeloppet inte uppgår till 100 kronor per uttagspunkt och skadetillfälle ska konsumenten ändå erhålla ersättning med 100 kronor. För att få ersättning med högre belopp måste konsumenten styrka skadan och dess storlek.

2.12 Om överföringen avbrutits på grund av konsumentens försummelse men elhandelsföretaget inte haft rättslig grund att begära fränkoppling av konsumentens anläggning från nätet har konsumenten rätt till ersättning för skada av elhandelsföretaget.

2.13 Om elhandelsföretaget inte fullföljer avtalet med konsumenten har konsumenten rätt till ersättning för den skada denne lidit om inte elhandelsföretaget visar att underlåtenheten att fullfölja avtalet beror på ett hinder utanför elhandelsföretagets kontroll som företaget inte skäligen kunde förväntas ha räknat med och vars följder det inte heller skäligen kunde ha undvikits eller övervunnits.

2.14 Rätten till ersättning omfattar inte skada hänförlig till näringsverksamhet.

2.15 Den skadelidande parten ska vidta skäliga åtgärder för att begränsa sin skada. Försummar parten det kan ersättningen reduceras i motsvarande mån.

3. Mätning, insamling och rapportering av mätvärden samt fakturering

Mätning

3.1 Konsumentens förbrukning registreras av elnätsföretagets mätare eller av mätare som elnätsföretaget godkänt. Bestämmelser om mätning finns i författning samt i konsumentens avtal med elnätsföretaget.

Insamling och rapportering av mätvärden samt fakturering

3.2 Insamling och rapportering av mätvärden ska ske i enlighet med författning eller på det sätt som parterna träffat särskild överenskommelse om.

3.3 Fakturering ska grundas på insamlade mätvärden.

Bilagor

Om insamlade mätvärden saknas eller är felaktiga, och detta beror på omständigheter som ligger utanför elhandelsföretagets kontroll och vars följderna företaget inte heller skäligen kan undvika eller övervinna får dock faktureringen ske preliminärt och baseras på uppskattad mängd överförd el. Den uppskattade mängden överförd el ska då fastställas med ledning av konsumentens tidigare kända förbrukning samt övriga omständigheter som t.ex. av konsumenten uppgivna förändringar som kan antas påverka mängden överförd el.

Fakturering ska ske med högst tre månaders intervall om inte parterna kommit överens om annat. Konsumenten har dock rätt att välja månadsfakturering.

Om elhandelsföretaget inte haft rätt att fakturera konsumenten preliminärt enligt andra stycket, men så ändå skett, har konsumenten rätt till en kostnads- och räntefri avbetalningsplan avseende avstämt belopp där antalet delbetalningar står i relation till den tid förseelsen varat.

Har preliminär fakturering pågått längre än åtta månader räknat från senaste faktura som grundats på insamlade mätvärden ska avstämningsskatten reduceras med 15 procent av skillnaden mellan vad som slutligt respektive preliminärt fakturerats. Vidare har konsumenten rätt till en kostnads- och räntefri avbetalningsplan avseende avstämt belopp där antalet delbetalningar står i relation till den tid förseelsen varat.

Om avtalad fakturering har uteblivit och det beror på elhandelsföretaget har konsumenten rätt till en kostnads- och räntefri avbetalningsplan där antalet delbetalningar står i relation till antalet uteblivna fakturor.

Har avtalad fakturering helt uteblivit, för viss period, och detta beror på omständigheter som ligger inom elhandelsföretagets kontroll, har elhandelsföretaget inte rätt att kräva betalning för fordringar som är äldre än tolv månader.

Vid avstämning av fakturering som har grundats på uppskattade mätvärden (preliminär fakturering) ska avstämningen efter insamling av mätvärden (slutlig fakturering) ske med hänsyn tagen till de olika priser som har tillämpats för den tid avstämningen omfattar. Om inte särskilda skäl för annan beräkningsgrund föreligger ska uppskattningen därvid utföras som om konsumentens förbrukning följt kundkategorins normala förbrukningsmönster.

Fakturering får, endast om konsumenten särskilt valt detta, omfatta kostnader som uppstår efter fakturans förfallodag.

Om ett elhandelsföretag tillämpar ett system med förskottsbetalning, ska detta vara skäligt och grundat på den förväntade förbrukningen.

Om det finns anledning att anta att konsumenten i god tro betalat faktura som med fog kan uppfattas som slutlig för viss tidsperiod föreligger inte ytterligare betalningsskyldighet för sådan period.

Då avtalsförhållandet upphör ska konsumenten få en slutfaktura inom sex veckor från den dag då leveransen upphörde. Efter det att elhandelsföretaget sänt en slutfaktura får ingen ytterligare fakturering ske. Om inte synnerliga skäl föreligger ska slutfakturan grundas på insamlade mätvärden.

3.4 Efter samråd med konsumenten ska elhandelsföretaget lämna tillräde till för konsumenten tillgänglig måtanordning.

3.5 Fungerar inte måtanordningen eller har denna registrerat annan förbrukning än den verkliga eller har fel skett vid insamling av mätvärden, uppskattar elnätföretaget efter samråd med konsumenten och elhandelsföretaget den mängd el som överförs.

Uppskattningen ska ligga till grund för elhandelsföretagets fakturering.

Har förbrukningen uppskattats enligt föregående stycke ska elhandelsföretaget meddela konsumenten detta senast i samband med faktureringen.

3.6 Uppskattad förbrukning enligt villkoren i punkten 3.5 ska fastställas med ledning av konsumentens tidigare kända förbrukning i uttagspunkten samt övriga omständigheter som kan ha påverkat förbrukningen.

3.7 Har den uppskattade förbrukningen i något av ovanstående fall baserats på oriktiga antaganden, ska reglering av det felaktigt fakturerade beloppet ske utan dröjsmål efter det att felet konstaterats. Avser regleringen mindre belopp sett i relation till årskostnaden ska den normalt ske vid påföljande faktureringsstillfälle, såvida inte konsumenten begär att få det utbetalt särskilt.

4. Betalning och säkerhet

4.1 Betalning ska vara elhandelsföretaget tillhanda senast på den i elhandelsföretagets faktura angivna förfallodagen, vilken infaller tidigast 20 dagar efter det att elhandelsföretaget avsänt fakturan. Förfallodagen bör som huvudregel infalla tidigast den 28:e dagen i månaden.

4.2 Ett elhandelsföretag får inte missgynna en konsument endast på grund av det betalningssätt konsumenten har valt.

4.3 Sker inte betalning i rätt tid har elhandelsföretaget, om inte annat skriftligen avtalats, rätt att av konsumenten, förutom fakturabeloppet, fordra ränta enligt räntelagen från den i fakturan angivna förfallodagen och ersättning för de kostnader som är förenade med dröjsmålet. Hit räknas även kostnader för skriftlig betalningspåminnelse samt kostnader för verkställighet av betalnings- eller annan förpliktelse.

4.4 Om elhandelsföretaget, vid avtalets ingående, har skälig anledning att befara att konsumenten inte kommer att fullgöra sina betalningsförpliktelser har elhandelsföretaget rätt att begära godtagbar säkerhet eller förskottsbetalning för försäljningen. Skälig anledning kan exempelvis vara brister eller förseningar beträffande tidigare betalningsförpliktelser till elhandelsföretaget eller kännedom om att konsumenten ådragit sig betalningsanmärkningar.

Om konsumenten under avtalstiden har försummat sina betalningsförpliktelser till elhandelsföretaget har elhandelsföretaget rätt att begära godtagbar säkerhet eller förskottsbetalning för fortsatt leverans.

Om elhandelsföretaget enligt första eller andra stycket har rätt att begära säkerhet eller förskottsbetalning, har elhandelsföretaget också rätt att kräva månadsfakturering.

Säkerhet eller förskottsbetalning får inte omfatta större belopp än vad som motsvarar fyra månaders beräknade avgifter för leveransen.

Om ett elhandelsföretag tillämpar ett system med förskottsbetalning, ska detta vara skäligt och grundat på den förväntade förbrukningen.

Har konsumenten under en tid av sex månader från det att säkerhet ställdes eller förskottsbetalning första gången betalades i rätt tid fullgjort sina betalningsförpliktelser ska den ställda säkerheten återlämnas respektive kravet på förskottsbetalning avbrytas.

Om konsumenten har ställt säkerhet enligt denna punkt ska deponerade medel placeras på räntebärande konto, skilt från elhandelsföretagets egna tillgångar.

5. Avtalsbrott

5.1 När det gäller elhandelsföretagets rätt att avbryta leveransen av el på grund av konsumentens avtalsbrott finns särskilda bestämmelser i ellagen.

Leveransen avbryts genom att elnätföretaget på elhandelsföretagets begäran fränkopplar konsumentens anläggning från nätet.

Bilagor

5.2 Leveransen av el får avbrytas om konsumenten försummar sina skyldigheter och försummelsen utgör ett väsentligt avtalsbrott.

Innan leveransen av el får avbrytas ska konsumenten uppmanas att inom viss skälig tid vidta rättelse och, i annat fall än som avses i punkten 5.3 nedan, underrättas om att leveransen av el annars kan avbrytas. Sker rättelse får leveransen inte avbrytas.

Sedan avtal ingåtts får frånkoppling inte ske endast på den grunden att konsumenten inte lämnat säkerhet eller betalat i förskott.

Om omständigheterna ger anledning att befara att avbrytande av leveransen skulle medföra ej obetydlig personskada eller omfattande sakskada, får leveransen av el inte avbrytas. Det gäller dock inte om konsumenten handlar otillbörligt.

5.3 Om avtalsbrottet består i att konsumenten försummat att betala för sin förbrukning av el gäller, utöver vad som anges i punkten 5.2, att konsumenten sedan tiden för rättelse gått ut ska uppmanas att betala inom tre veckor från det att denne har delgetts uppmaningen och en underrättelse om att leveransen annars kan avbrytas. Ett meddelande om den uteblivna betalningen ska samtidigt lämnas till socialnämnden i den kommun där konsumenten får elen levererad.

Sker betalning eller är fordringen tvistig får leveransen inte avbrytas. Leveransen av el får inte heller avbrytas av socialnämnden inom den tid som anges i första stycket skriftligen har meddelat den som lämnat underrättelsen att nämnden tar på sig betalningsansvaret för skulden. För att en fordran ska anses som tvistig krävs att konsumenten framställt en rättsligt relevant invändning i sak. En sådan framställning bör vara skriftlig.

Om fordran är föremål för tvist får leveransen av el inte avbrytas. Det innebär att konsumenten måste betala den del av fordran som konsumenten och elhandelsföretaget är överens om att konsumenten ska betala. Den del som är tvistig behöver inte betalas förrän tvisten är avgjord.

5.4 När elhandelsföretaget har rätt att avbryta leveransen enligt punkterna 5.2 -5.3 har företaget också rätt att häva avtalet. Häver elhandelsföretaget avtalet ska det underrätta elnätsföretaget omedelbart.

5.5 Om konsumenten ingått ett tidsbestämt avtal och i förtid bryter detta, utan att grund till hävning enligt punkten 5.6 föreligger, genom att ingå ett nytt avtal med ett annat elhandelsföretag ska konsumenten ersätta det tidigare elhandelsföretaget. Denna ersättning får motsvara högst vad elhandelsföretaget kan visa sig förlora under avtalets återstående löptid.

Beräkningen av sådan ersättning ska ske i enlighet med de principer som ska framgå av elhandelsföretagets avtal med konsumenten enligt punkten 2.2.

5.6 Om elhandelsföretaget försummar sina skyldigheter och försummelsen innebär ett väsentligt avtalsbrott har konsumenten rätt att häva avtalet. Innan hävning får ske ska elhandelsföretaget dock beredas tillfälle att inom skälig tid vidta rättelse.

Häver konsumenten avtalet ska elhandelsföretaget omedelbart underrätta elnätsföretaget om detta.

6. Leveransskyldighet, giltighet, ändringar och tillägg

6.1 Om inte annat avtalats upphör avtalet senast 14 dagar efter det att konsumenten sagt upp avtalet. Konsumenten har rätt att antingen muntligen eller skriftligen säga upp avtalet.

För elhandelsföretaget gäller leveransskyldighet i konsumentens uttagpunkt enligt ellagen. Leveransskyldigheten upphör om konsumenten slutar att ta ut el i uttagpunkten, om något annat elhandelsföretag börjar leverera el till konsumenten i uttagpunkten eller om konsumenten gör sig skyldig till sådant avtalsbrott som ger elhandelsföretaget rätt att begära att elleveransen avbryts med stöd av bestämmelserna i ellagen.

För det fall elhandelsföretaget och konsumenten ingått ett tidsbestämt avtal om leverans av el ska elhandelsföretaget tidigast 90 dagar och senast 60 dagar före det att avtalet löper ut informera konsumenten om tidpunkten för avtalets upphörande och konsekvenserna därav.

6.2 Ett elhandelsföretag som avser att ändra villkoren för ett avtal som löper tills vidare med en konsument ska underrätta konsumenten om ändringen. Underrättelse ska ske genom ett särskilt meddelande till konsumenten. Av meddelandet ska det framgå att konsumenten har rätt att säga upp avtalet. Om konsumenten då väljer att säga upp avtalet, är uppsägningstiden för konsumenten högst en månad. Sådan uppsägning ska ske senast en månad innan de nya villkoren träder i kraft.

De nya villkoren får inte börja tillämpas förrän tidigast två månader efter det att meddelandet har skickats.

En sådan villkorsändring omfattar även ändring av villkoren för hur priset beräknas eller att elhandelsföretaget tillämpar ett större påslag än tidigare.

När en prisförändring har skett ska konsumenten underrättas om detta i den nästkommande fakturan från elhandelsföretaget. Det ska framgå när prisändringen trädde i kraft och hur priset ändrats.

6.3 Vid prisändring tillämpas det nya priset med utgångspunkt antingen från insamlat mätvärde, om insamlingen sker inom skälig tid från ändringstidpunkten, eller från en på skälig grund uppskattad mätarställning.

7. Information, vägledning och tvistlösning

7.1 Elhandelsföretaget ska lämna tydlig information på sin webbplats om konsumentens rättigheter, hur konsumenten ska gå till väga för att lämna klagomål samt vart konsumenten kan vända sig för information eller tvistlösning. På konsumentens begäran ska informationen lämnas på annat sätt.

Elhandelsföretaget ska på eller i samband med fakturan hänvisa till att information enligt första stycket finns på elhandelsföretagets webbplats.

7.2 För information och vägledning kan konsumenten vända sig till Konsumenternas energimarknadsbyrå eller till kommunal konsumentvägledare.

7.3 Tvist avseende giltighet, tolkning och tillämpning av dessa avtalsvillkor ska i första hand avgöras genom förhandlingar mellan parterna. Om sådana förhandlingar inte leder till att tvisten avgörs kan tvisten på konsumentens begäran prövas av Allmänna reklamationsnämnden. Tvisten kan även prövas av allmän domstol eller annan, enligt författning, behörig instans.

7.4 Om prövning av tvist sker i någon av de ovan nämnda instanserna får indrivning av den skuld som tvisten gäller inte ske förrän tvisten är slutligt avgjord.

Bilaga 2

Mailkorrespondens med Annelie Sjöberg:

Från: Annelie Sjöberg<annelie.sjoberg@stockholm.se> onsdag den 25 april 2012 17:04
Till: Martina Blomqvist Zampi <blma0925@student.hj.se>
Ärende: SV: Hej!
Bifogade filer: Mime.822 (27 kB)

Hej Martina!

I Stockholms stad är vi som du kanske känner till uppdelade i olika stadsdelsnämnder, som på flera sätt själva styr sitt arbete. De ansvarar bland annat för handläggning av bistånd till enskilda enligt Socialtjänstlagen.

Det är lite svårt att svara exakt hur rutinerna kring ser ut eftersom själva den praktiska hanteringen kan skilja sig något från stadsdelsnämnd till stadsdelsnämnd.

Men som du skriver så är tanken att socialtjänsten ska kontakta den det berör. En vanlig rutin är att socialtjänsten först skickar ett brev till personen med information om att vi fått kännedom om skulden, vem hos oss personen kan kontakta och på vilket sätt vi kan hjälpa till. Om ärendet till exempel rör en barnfamilj som riskerar att få elen avstängd så är det en prioriterad fråga där ett aktivt uppsökande arbete bedrivs om vi inte får någon respons på brevet.

Särskilt allvarligt är det med barnfamiljer (*vilket inte innebär att det automatiskt utgår bistånd i form av pengar – det måste först alltid prövas om behovet kan tillgodoses på annat sätt, till exempel genom avbetalningsplan eller avyttrande av tillgångar*)

Syftet med kontakten är att tillsammans med personen/hushållet reda ut situationen och se vad som kan göras för att skulden ska regleras och elen inte stängas av. En inte ovanlig lösning är att socialtjänsten är behjälplig i kontakten med elbolaget så att situationen kan lösas genom att en avbetalningsplan upprättas. Ekonomiskt bistånd till elskulder beviljas i bara om situationen inte kan lösas på något annat sätt. När den akuta situationen är löst kan ekonomisk rådgivning erbjudas för att situationen inte ska upprepas.

Centralt förs ingen statistik över antalet inkomna meddelanden, men det är möjligt att enskilda stadsdelsnämnder gör det. Likaså när det gäller hur många som elen stängs av för. Den siffra jag har är att 2011 beviljade staden sammanlag 2 003 000 kr i ekonomiskt bistånd till sanering av elskulder och det var 492 hushåll som berördes. Men det är alltså endast de hushåll där socialtjänsten gick in med ekonomiskt bistånd, de övriga syns inte.

Lycka till med uppsatsen!

Vänliga hälsningar
Annelie Sjöberg
Avd för stadsövergripande sociala frågor
Socialförvaltningen
Stockholms stad

Från: Martina Blomqvist Zampi [mailto:blma0925@student.hj.se]
Skickat: den 24 april 2012 12:40
Till: Annelie Sjöberg
Ämne: Hej!

Hej!

Mitt namn är Martina och jag studerar på internationella handelshögskolan i Jönköping. Just nu skriver jag min kandidatuppsats inom affärsjuridik. Min uppsats handlar om elmarknaden och rättsförhållandet mellan elhandelsbolag och konsument. Varför jag kontaktar er är för att det i 11 kapitlet 4 § ellagen framgår att meddelande om förhållandet att konsumenten inte har fullgjort sin betalningsskyldighet ska skickas till socialnämnden i den kommun den berörde är bosatt. I och med att jag inte finner information om hur socialnämnder hanterar dessa meddelanden, kontaktar jag nu er och undrar om ni kan svara på några frågor.

Bilagor

Här följer frågorna:

Vad gör socialnämnden med dess meddelanden från elhandelsbolagen i praktiken?

Om det bara är så att socialnämnden kontaktar den enskilde och erbjuder exempelvis samtal, vad är syftet med samtalet?

Finns det någon statistik på hur många meddelanden socialnämnden får in exempelvis månadsvis, kvartalsvis, halvårsvis osv.?

Är det vanligt förekommande att el stängs av på grund av att konsumenten försummar sin betalningsskyldighet?

Tack på förhand och ha en fortsatt trevlig dag!
med vänlig hälsning
Martina